

fwehra diwus eemelius, kuri kawē muhfuzee schaku tuwofchanos Polijai, — tee eft wijsa penokahrtotee apltahkli ar Kreewiju weenā un Leetawu otrā puē. Wakarejā lihguma parakstichana itarp poju un kreevū delegazijam nu ir leels lolis ul preekchū Polijas apitahkliu nokařtofchanas gaitā ar Kreewiju, pee kam, kā jau minets, iſteikta ari pahrleebza par drihsu galiga meera noſlehgħchanu. Atliks wehl Polijai fapraſtees ar Leetawu, un wiſas muhfū kaimiņu waltsis buhs tad eetahjées meers, un fahkees itabis Itahwoklis, ko Latwijs war tikai wehleetees, jo ari muhfū waltsis fainmeezīkā ulplaukchana it ſtiprā mehrā atkariga no nokabrtoteem apitahkjeem un meerigas attihitbas muhfū kaimiņu waltsis. Peemeħram, no Kreewijas newaram gaidit preſchū waj materialu apmaiñu eewehrojamos apmehrros nedī ar mums, nedī ar Reetumeiropas waltsis zaur muhfū oſtam, kamehr Kreewijas eedlihwotaji, atraidamees lem eeroſcheem, newarēs nodotees raſchigam darbam un kamehr wijsa dleßszeli nodarbinati kaja wajadlibam. Tad ari notiks to muhfū pilſonu pilniga demobilisazija un atgreetichanās dliſtenē, kuiji fchimbrifcham waj nu atrodas padomju armijā, waj aiskaweti atgreetees dliſtenē gruhtas fatikmes dehj.

Latwija zer, ka meera farunas, kuras norifinas muhfū galwas pilſeftā, drihsu mā nowedis pee fekmiga gala.

Prefe.

Mafakuma tautibū jautajums Igaunijā.

"Pā ewaleht" rakīta 22. februari: Igaunijas brihwaltsi tautibū jautajums newar peenemt aīu weidu un newar buht par zehloni niknām tautiķām zihnam. Igaunijā igauņeem tik leels pahrifwars, zitu tautu prozens tik neezigs, waltsis robelchas tautiķā liqā tik taiñi noſrauſtas, ka waltsi dlihwōjocho zitu tautu jautajumam ir tikai blakus noſihme. Tapehz ari igauņu fatwerimes likumā newar patſtahwigu nodaļu par mafakuma tautibū teefibam, bet atteezigee noteikumi fakopoti trijos pantos.

Ul fatwerimes likuma pamata Igaunijas robelchas dlihwōjoſčas mafakuma tautibas war dibinat atteezigas autonomas eestahdes iawas kulturas weizinačhanas un labdaribas noluhkā, ziktahjā tās neſtrahda pretim wiſpahrejām waltsis interefem; apwidos, kur kahdai mafakuma tautal fkaſtiliſki pahrifwars, weetejās paſchwaldbas eestahdēs atjauts lectot fchis tautas walodu; tāpat wahzu, kreewu un ſeedru tautibas pawallneekem it teefiba greeftees pee waltsis zentraleſtahdem ar rakteem fawā mahtes walodā.

Tahdas buhtu mafakuma tautibū teefibas Igaunijā.

Tomehr beeschi nekriht wiſ fwařa preekchā rakſtitee noteikumi, bet gan tas weedoklis, kahdu eejen walts tauta mafakuma tautibū jautajumā un kas pamojas tiklab ul garigeem, kā ari ul wehliurfkeem un fabeedrifkeem apitahkjeem. Swariga noſihme ir tai mehrauklai, kuru waltsi peenem nazionalā politika.

Tā ka Igaunijā fchi mehraukla jau paſčā fahkumā pareiſi noteikta, tad war droſchi apgalwot, ka Igaunijā, ja wehl nem wehrā augħċha mineto igauņu fkaſtiliſko pahrifwru, newar rafees nekahdas fatwerimes nazionalā jautajumā. Schahdas fatwerimes newar weblamas, jo neleetichkā un neprahītā zihna jaiftchkeelch daudi ipehka, un waltsi ar to wahju.

Kā tauta igauņi lihdi fchim joti daudi zeetufchi un bijučhi leelakeem kaimiņeem par kahju pameſlu. Tapehz igauņi joti labi faprot, zik netaifns, ruhgts un fahpigs ir nazionalis naids, fchowiniſms un nazioriala wajachana tikai tapehz, ka weens waj otrs ir fweſchtauteelis.

Schim apitahklim galwenā kahrtā janofaka igauņu eekſchejā nazionalā politika, igauņu atteezibas ar mafakuma tautam Igaunijā. Lai igauņu weedoklis buhtu: nazionala fapraſchanās un fatiziba, weenadu teelibu pefchikſchanā wiſeem pawallneekem, neprafot pehz wiſ tautibas.

Pee tam igauņeem ar agrako un wehl leelaku ruhpibū jaſkopj fawā tautiķā kultura un fawā tautiķā apliņa. Igauņeem jatop par wehl leelakeem nazionaliteem, nekā tee bijučhi lihdi fchim; tikai te jaſaprot ſtarpi ſtarpi neprahītū nazionalitmu, kas atſauzas ul fawu fkaſtiliſko pahrifwru, weenā puē un otrā puē — nazionalu paſchaplījū, kas pa-

matojas ul nazionalas kulturas politiwaṁ wehliurfbaṁ.

Ja Igaunijā runā par malakuma tautam, tad lem tām jaſaprot wahzeeichi, kreewi un ſeedri, jo zitu tautu peederigu Igauņi joti neezigs ſkaits.

Sweedi klusi un meerigi dlihwō ul Igaunijas ſalam. Sweedru wahrdam igauņu tautā ir laba ſkana, tā ka igauņi un ſeedri war meerigi dlihwot kopā un weenī otreem blakus, jo truhkti eemeluſiſ ſaſtarpejām ſadurfmem.

Kreewi naw ar Igauniju failiti ſtiprām un ilgi paſtaħwofchām faitem. Kreewu feelako daju Igaunijā eenefa kreewu zaſiſtes imperialiſtičkā nazionalpolitikas wiſnis; tee paſchi fajuht, ka wiſi Igauņi joti fweſchi. Pee tam wehl igauņi un ſħaħwu raklturs un garigais pāmattonis joti ſtipri atſchijas, wiſmaſ ſtarpi ba ir leelaka, nekā ſtarpi igauņeem un zitām malakuma tautam. Kreewi pa leelakai dajai eejehima Igaunijā administratiwas weetas un naw paguwiuchi diji eefaknotes. Bet pats no fewis ſaprotaſis, ka ul teem kreeweem, kas eeltahjusches Igaunijas pawallneezibā, waltsiſkas kā ul pilnteffigem pawallneekem. Kas atteezas ul wiſpahrejo politiſko weedokli pret Kreewiju, tad jaŋem wehrā Kreewijas leelā noſihme fainmeezīkā liqā, kā Igaunijas aiſmugurei, kamehr kulturelā liqā igauņeem jagreeſicas pee Reetumeiropas.

No malakuma tautam ſkaitliſki wiſleelakā un fabeedrifkā liqā wiſliptiſki ar Igauniju ir failiti Baltijas wahzeefchi. Aif wifeem ſinameem eemeſteem atteezibas ſtarpi ſtipri ſem es eedliſteem un Baltijas wahzeefcheem bijučhas wiſaſakas. Betturpmak tas tā newar un nedrihkt buht. Tee eemeli, kas bija par pamatu ſħaħħdām atteezibam, leelā ſabedrifkā netaiñiba, kas lihdi ſħim ſemes eedliſtai tautai bija jaſapazech, — ir nowehriſti. Semes eedliſtā tauta noſtahjuſes fawā ſem īl fawā kahjam, tomehr paees wehl ilgs laiks, kamehr wijsa teefibas buhs noſrofchinatas.

Bet tāpat kā kreewi, kas eefahkot bija wiſleelakee atpakaſrahpūli un beidloſ wiſgalejako kreijo partiju peekriteji, wehl newarejuschi pliñli ſapraſi un fameerinatees ar Igaunijas patiħabwbu, tā ari Baltijas wahzeefchi lihdi ſħim wehl newar apraduſchi ar ſpehjo pahrmainu wiſu Itahwokli, pateizotées pehdejā laika noſtikumeem.

Wehl tagad ir Baltijas wahzeefchu ſtarpa, fewiſčki to wahzeefchu ſtarpa, kas attaħħija Igauniju kopā ar wahzu okupazijs karafeħku, taħdi, kas gatawi darit wiſu, lai iinhżinatu Igaunijas waltsi. Bet ir ari taħdi, kas atlinuſchi, ka tagadejais Itahwoklis naw groſams, un peemehrojuſchees apitahkjeem. Ir eemeſlornat, ka fcho pehdejō ſkaits peeaugs. Tapehz nebuhtu waltsiſki gudri, ja wiſu wahzeefchus mehritu ar weenu olekti. Baltijas wahzeefchu ſtiprakais zeetokfnis, wiſu netaiñi leelais fainmeezīkās pahrifwars, ir galig fatreekti, un fabeedrifkā ſteefibas nahkuſħas ſpehka. Bet buhtu neprahīt, ja Baltijas wahzeefchus, kam ir pediħwojumi kulturas un paſchwaldbas darbiħā, atſtumt peemalas tikai pagħaqtnes noti kumu dehj. Naw jaſkatas un newar ari ſteefibas eefkatitees zilweku ſirdi, bet waltsi japeekopj taħda nazionala politika, kas fakaoqojama ar tagadejā laika prafibam un kas dod wieem pawallneekem, neſkatotées ul wiſu tautibū, eelpehju ſtrahdat derigu waltsiſku un fabeedrifku darbu.

Tapehz ne pagħajjufcho laiku pahrifwru un bijučhi leelakeem kaimiņeem par kahju pameſlu. Tapehz igauņi joti labi faprot, zik netaifns, ruhgts un fahpigs ir nazionalis naids, fchowiniſms un nazioriala wajachana tikai tapehz, ka weens waj otrs ir fweſchtauteelis.

Schim apitahklim galwenā kahrtā janofaka igauņu eekſchejā nazionalā politika, igauņu atteezibas ar mafakuma tautam Igaunijā. Lai igauņu weedoklis buhtu: nazionala fapraſchanās un fatiziba, weenadu teelibu pefchikſchanā wiſeem pawallneekem, neprafot pehz wiſ tautibas.

Pee tam igauņeem ar agrako un wehl leelaku ruhpibū jaſkopj fawā tautiķā kultura un fawā tautiķā apliņa. Igauņeem jatop par wehl leelakeem nazionaliteem, nekā tee bijučhi lihdi fchim; tikai te jaſaprot ſtarpi ſtarpi neprahītū nazionalitmu, kas atſauzas ul fawu ſkaſtiliſko pahrifwru, weenā puē un otrā puē — nazionalu paſchaplījū, kas pa-

matojas ul nazionalas kulturas politiwaṁ wehliurfbaṁ.

Ja Igaunijā runā par malakuma tautam, tad lem tām jaſaprot wahzeeichi, kreewi un ſeedri, jo zitu tautu peederigu Igauņi joti neezigs ſkaits.

Sweedi klusi un meerigi dlihwō ul Igaunijas ſalam. Sweedru wahrdam igauņu tautā ir laba ſkana, tā ka igauņi un ſeedri war meerigi dlihwot kopā un weenī otreem blakus, jo truhkti eemeluſiſ ſaſtarpejām ſadurfmem.

Kreewi naw ar Igauniju failiti ſtiprām un ilgi paſtaħwofchām faitem. Kreewu feelako daju Igaunijā eenefa kreewu zaſiſtes imperialiſtičkā nazionalpolitikas wiſnis; tee paſchi fajuht, ka wiſi Igauņi joti fweſchi. Pee tam wehl igauņi un ſħaħwu raklturs un garigais pāmattonis joti ſtipri atſchijas, wiſmaſ ſtarpi ba ir leelaka, nekā ſtarpi igauņeem un zitām malakuma tautam. Kreewi pa leelakai dajai eejehima Igaunijā administratiwas weetas un naw paguwiuchi diji eefaknotes. Bet pats no fewis ſaprotaſis, ka ul teem kreeweem, kas eeltahjusches Igaunijas pawallneezibā, waltsiſkas kā ul pilnteffigem pawallneekem. Kas atteezas ul wiſpahrejo politiſko weedokli pret Kreewiju, tad jaŋem wehrā Kreewijas leelā noſihme fainmeezīkā liqā, kā Igaunijas aiſmugurei, kamehr kulturelā liqā igauņeem jagreeſicas pee Reetumeiropas.

No malakuma tautam ſkaitliſki wiſleelakā un fabeedrifkā liqā wiſliptiſki ar Igauniju ir failiti Baltijas wahzeefchi. Aif wifeem ſinameem eemeſteem atteezibas ſtarpi ſtipri ſem es eedliſteem un Baltijas wahzeefcheem bijučhas wiſaſakas. Betturpmak tas tā newar un nedrihkt buht. Tee eemeli, kas bija par pamatu ſħaħħdām atteezibam, leelā ſabedrifkā netaiñiba, kas lihdi ſħim ſemes eedliſtai tautai bija jaſapazech, — ir nowehriſti. Semes eedliſtā tauta noſtahjuſes fawā ſem īl fawā kahjam, tomehr paees wehl ilgs laiks, kamehr wijsa teefibas buhs noſrofchinatas.

Bet tāpat kā kreewi, kas eefahkot bija wiſleelakee atpakaſrahpūli un beidloſ wiſgalejako kreijo partiju peekriteji, wehl newarejuschi pliñli ſapraſi un fameerinatees ar Igaunijas patiħabwbu, tā ari Baltijas wahzeefchi lihdi ſħim wehl newar apraduſchi ar ſpehjo pahrmainu wiſu Itahwokli, pateizotées pehdejā laika noſtikumeem.

Wehl tagad ir Baltijas wahzeefchu ſtarpa, fewiſčki to wahzeefchu ſtarpa, kas attaħħija Igauniju kopā ar wahzu okupazijs karafeħku, taħdi, kas gatawi darit wiſu, lai iinhżinatu Igaunijas waltsi. Bet ir ari taħdi, kas atlinuſchi, ka tagadejais Itahwoklis naw groſams, un peemehrojuſchees apitahkjeem. Ir eemeſlornat, ka fcho pehdejō ſkaits peeaugs. Tapehz nebuhtu waltsiſki gudri, ja wiſu wahzeefchus mehritu ar weenu olekti. Baltijas wahzeefchu ſtiprakais zeetokfnis, wiſu netaiñi leelais fainmeezīkās pahrifwars, ir galig fatreekti, un fabeedrifkā ſteefibas nahkuſħas ſpehka. Bet buhtu neprahīt, ja Baltijas wahzeefchus, kam ir pediħwojumi kulturas un paſchwaldbas darbiħā, atſtumt peemalas tikai pagħaqtnes noti kumu dehj. Naw jaſkatas un newar ari ſteefibas eefkatitees zilweku ſirdi, bet waltsi japeekopj taħda nazionala politika, kas fakaoqojama ar tagadejā laika prafibam un kas dod wieem pawallneekem, neſkatotées ul wiſu tautibū, eelpehju ſtrahdat derigu waltsiſku un fabeedrifku darbu.

Bet tāpat kā kreewi, kas eefahkot bija wiſleelakee atpakaſrahpūli un beidloſ wiſgalejako kreijo partiju peekriteji, wehl newarejuschi pliñli ſapraſi un fameerinatees ar Igaunijas patiħabwbu, tā ari Baltijas wahzeefchi lihdi ſħim wehl newar apraduſchi ar ſpehjo pahrmainu wiſu Itahwokli, pateizotées pehdejā laika noſtikumeem.

Wehl tagad ir Baltijas wahzeefchu ſtarpa, fewiſčki to wahzeefchu ſtarpa, kas attaħħija Igauniju kopā ar wahzu okupazijs karafeħku, taħdi, kas gatawi darit wiſu, lai iinhżinatu Igaunijas waltsi. Bet ir ari taħdi, kas atlinuſchi, ka tagadejais Itahwoklis naw groſams, un peemehrojuſchees apitahkjeem. Ir eemeſlornat, ka fcho pehdejō ſkaits peeaugs. Tapehz nebuhtu waltsiſki gudri, ja wiſu wahzeefchus mehritu ar weenu olekti. Baltijas wahzeefchu ſtiprakais zeetokfnis, wiſu netaiñi leelais fainmeezīkās pahrifwars, ir galig fatreekti, un fabeedrifkā ſteefibas nahkuſħas ſpehka. Bet buhtu neprahīt, ja Baltijas wahzeefchus, kam ir pediħwojumi kulturas un paſchwaldbas darbiħā, atſtumt peemalas tikai pagħaqtnes noti kumu dehj. Naw jaſkatas un newar ari ſteefibas eefkatitees zilweku ſirdi, bet waltsi japeekopj taħda nazionala politika, kas fakaoqojama ar tagadejā laika prafibam un kas dod wieem pawallneekem, neſkatotées ul wiſu tautibū, eelpehju ſtrahdat derigu waltsiſku un fabeedrifku darbu.

Bet tāpat kā kreewi, kas eefahkot bija wiſleelakee atpakaſrahpūli un beidloſ wiſgalejako kreijo partiju peekriteji, wehl newarejuschi pliñli ſapraſi un fameerinatees ar Igaunijas patiħabwbu, tā ari Baltijas wahzeefchi lihdi ſħim wehl newar apraduſchi ar ſpehjo pahrmainu wiſu Itahwokli, pateizotées pehdejā laika noſtikumeem.

Wehl tagad ir Baltijas wahzeefchu ſtarpa, fewiſčki to wahzeefchu ſtarpa, kas attaħħija Igauniju kopā ar wahzu okupazijs karafeħku, taħdi, kas gatawi darit wiſu, lai iinhżinatu Igaunijas waltsi. Bet ir ari taħdi, kas atlinuſchi, ka tagadejais Itahwoklis naw groſams, un peemehrojuſchees apitahkjeem. Ir eemeſlornat, ka fcho pehdejō ſkaits peeaugs. Tapehz nebuhtu waltsiſki gudri, ja wiſu wahzeefchus mehritu ar weenu olekti. Baltijas wahzeefchu ſtiprakais zeetokfnis, wiſu netaiñi leelais fainmeezīkās pahrifwars, ir galig fatreekti, un fabeedrifkā ſteefibas nahkuſħas ſpehka. Bet buhtu neprahīt, ja Baltijas wahzeefchus, kam ir pediħwojumi kulturas un paſchwaldbas darbiħā, atſtumt peemalas tikai pagħaqtnes noti kumu dehj. Naw jaſkatas un newar ari ſteefibas eefkatitees zilweku ſirdi, bet waltsi japeekopj taħda nazionala politika, kas fakaoqojama ar tagadejā laika prafibam un kas dod wieem pawallneekem, neſkatotées ul wiſu tautibū, eelpehju ſtrahdat derigu waltsiſku un fabeedrifku darbu.

Bet tāpat kā kreewi, kas eefahkot bija wiſleelakee atpakaſrahpūli un beidloſ wiſgalejako kreijo partiju peekriteji, wehl newarejuschi pliñli ſapraſi un fameerinatees ar Igaunijas patiħabwbu, tā ari Baltijas wahzeefchi lihdi ſħim wehl newar apraduſchi ar ſpehjo pahrmainu wiſu Itahwokli, pateizotées pehdejā laika noſtikumeem.

Wehl tagad ir Baltijas wahzeefchu ſtarpa, fewiſčki to wahzeefchu ſtarpa, kas attaħħija Igauniju kopā ar wahzu okupazijs karafeħku, taħdi, kas gatawi darit wiſu, lai iinhżinatu Igaunijas waltsi. Bet ir ari taħdi, kas atlinuſchi, ka tagadejais Itahwoklis naw groſams, un peemehrojuſchees apitahkjeem. Ir eemeſlornat, ka fcho pehdejō ſkaits peeaugs. Tapehz nebuhtu waltsiſki gudri, ja wiſu wahzeefchus mehritu ar weenu olekti. Baltijas wahzeefchu ſtiprakais zeetokfnis, wiſu netaiñi leelais fainmeezīkās pahrifwars, ir galig fatreekti, un fabeedrifkā ſteefibas nahkuſħas ſpehka. Bet buhtu neprahīt, ja Baltijas wahzeefchus, kam ir pediħwojumi kulturas un paſchwaldbas darbiħā, atſtumt peemalas tikai pagħaqtnes noti kumu dehj. Naw jaſkatas

